

HALLITUKSEN MAATALOUSHALLITUKSEN UUDISTUS

Eduskunta on oikea paikka laajaan maatalouspoliittiseen keskusteluun. Sille annettiin kuitenkin vain pari tuntia aikaa keskustella pääministerin ilmoituksesta. Keskustalaisen ministeri Korkeaojan kesällä 2003 lupaamaa maatalouspolitiikan selontekoa ole nähty mailla eikä halmeilla. Kuitenkin samaan aikaan on tehty Suomen maatalouteen keskeisesti vaikuttavia päätöksiä, kuten maatalousuudistus ja artikla 141-neuvottelut.

Yliharjoittajan Nortusen perhe tuntee varmasti hallituksen syyt ja seuraukset. He menettävät uudistuksessa vuositasolla 27.000 euroa. He antoivat hallituksen maatalouspolitiikalle huutia Ilkka-lehdessä. Veikkaan, että tätä menoa ei moni muukaan pohjalainen viljelijä luota enää keskustan valoisampaan vaihtoehtoon.

Uudistuksesta tulee erittäin monimutkainen järjestelmä. Sen käytäntöön soveltaminen on haastavaa sekä hallinnolle että viljelijöille. He joutuvat opettelemaan vaikeaselkoisen tukijärjestelmän, jota pyörittämään tarvitaan satoja virkamiehiä. Tätä rahaa tarvitsisi kipeämmin itse elinkeino ja viljelijät.

Uudistuksen pääperiaate on tukien ja tuotannon välisen kytkennän irrottaminen. Viljelijät haluaisivat pääsääntöisesti saada toimeentulonsa maataloustuotteista saatavista hinnoista. Jos kuitenkin Suomessa halutaan harjoittaa maataloutta ja huolehtia kotimaisesta elintarviketuotannosta, ei se ole mahdollista ilman EU:n ja suomalaisen yhteiskunnan tukea.

Linjauksen monimutkaisuutta on lisännyt viime syksynä vakavien vaikeuksien tuen eli 141-neuvottelujen lopputulos. Jos niissä neuvotteluissa olisi saavutettu edes jotain asetetuista tavoitteista, uudistuksen rakentaminen eri alueiden ja eri tuotantosuuntien välillä tasapainoisemmaksi olisi ollut helpompaa.

Nyt maatalousuudistuksen menetyksen kompensatioksi saatu luonnonhaittakorvauksen korotus on pitänyt suunnata paikkaamaan artikla 141-neuvottelujen epäonnistumisia. Samoin jouduttiin puuttumaan pohjoiseen 142-tukeen, joka vie meidän alueelta useita kymmeniä miljoonia euroja. Nyt jopa täkkelysperunan tuotanto on vaarassa Pohjanmaalla.

Suurin haloo on kuitenkin syntynyt siitä, miten vuokratuloja ja muodostettavia tukioikeuksia pyöritellään tulevaisuudessa. Tukioikeudet menevät jatkossa sille viljelijälle, jonka hallinnassa pellot ovat järjestelmän käyttöönottovuonna 2006. Tämä aiheuttaa melkoisia ongelmia. Kysyä pitää myös sitä, onko kyseinen järjestelmä edes Suomen perustuslain mukainen?

Pellon palautuessa takaisin haltijalleen, siinä ei olekaan mukana tukioikeutta. Kaikki perikunnat eivät ole koskaan kuulleetkaan maatalouspolitiikan uudistuksesta. Mitä tapahtuu sukupolenvaihdoksissa, jos pellot ovatkin tukioikeudettomia? Entäpä niiden viljelijöiden tilanne, jotka ovat luopumistukiehtojen vuoksi vuokranneet peltonsa pois?

Suomi on ollut tekemässä päätöksiä maatalousneuvostossa tukioikeuksien kaupasta ja vuokratuloista. Nämä päätökset ovat täysin järjettömiä. Olisi parempi, että ministeri Korkeaoja neuvottelee uuden ja talonpoikaisjärkeen sopivamman päätöksen maatalousneuvostossa. Kokoomuksen mielestä tukioikeuden pitää seurata sekä peltoa että viljelyä.

Maatalouden harjoittaminen on pitkäjänteistä toimintaa ja siksi tarvitaan selkeitä linjauksia tuleville vuosille. Nyt linjatun uudistuksen toteuttaminen vaatii lisää rahaa maa- ja metsätalousministeriön menokehykseen kymmeniä miljoonia euroja. Jään mielenkiinnolla odottamaan, mitä hallitus ja varsinkin keskusta tekee asialle tulevassa budjettiriihessä. Heidän pitäisi kuitenkin kantaa vastuuta asiasta.

Petri Salo(kok.)
kansanedustaja
Alahärmä
petri.salo@eduskunta.fi